

Охотнікова О.М., Ткачова Т.М.

**Пристрої,
які доставляють лікарські засоби
в дихальні шляхи**
(навчальний посібник)

2020

Рекомендовано Вченою радою Національної медичної академії післядипломної роботи імені П.Л. Шуплика МОЗ України, протокол № 2 від 13.02.2019, Проблемною комісією МОЗ України за спеціальністю "Педіатрія", "Дитяча алергологія".

Рецензенти:

Директор ДУ «ПАГ імені академіка О.М.Дук'янкової НАМНУ» академік НАМНУ, професор Ю.Г.Антипкін,
Зав. кафедри дитячих і підліткових захворювань НМАПО імені П.Л.Шуплика професор, д.м.н. Г.В.Бекетова,
Завідувач відділення дитячої пульмонології та алергології ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського НАМН України, д.м.н О.О.Речкіна

Пристрої, які доставляють лікарські засоби в дихальні шляхи: навчальний посібник / Охотнікова О.М., Ткачова Т.М.

Навчальний посібник присвячений основам інгаляційної терапії та пристроям, які доставляють лікарські засоби в дихальні шляхи, правилам їх застосування. Звертається увага на поширені помилки проведення інгаляцій. Посібник призначений для лікарів та лікарів-інтернів різних спеціальностей (педіатрів, пульмонологів, алергологів, сімейних лікарів, фтизіатрів, отоларингологів), для студентів медичних ВНЗ, середнього медичного персоналу, який працює у фізіотерапевтичних кабінетах.

ВСТУП.....	4
ОСНОВНА ЧАСТИНА.....	6
1. Переваги та недоліки інгаляційної терапії.....	6
2. Шляхи покращення ефективності інгаляційної терапії.....	9
2.1. Удосконалення матеріалів-носіїв інгаляційних лікарських засобів. .9	
2.2. Вивчення впливу факторів внутрішнього середовища легень на депозицію ІЛЗ.....	12
2.3. Створення нових і поліпшення старих пристроїв доставки.....	13
3. Основні механізми депозиції лікарського препарату в дихальних шляхах та чинники, які її обумовлюють.....	14
4. Типи пристроїв доставки вискодисперсних аерозолів	19
4.1. Дозовані аерозольні інгалятори (ДАІ)	19
4.2. Спейсери.....	21
4.3. Застосування безфеонових (гідрофторалканових) аерозолів.....	26
4.4. ДАІ, що активуються вдихом.....	27
4.5. ДАІ з екстрадрібнодисперсними розчинами.....	28
4.6. Дозовані порошкові інгалятори (ДПІ).....	31
4.7. Інгалятори, які продукують "М'які аерозолі".....	38
5. Небулайзери.....	39
5.1. Пневматичні (компресорні або струменеві) небулайзери.....	41
5.2. Компресорні небулайзери, що активуються диханням пацієнта.....	44
5.3. Ультразвукові небулайзери.....	47
5.4. Вібраційно-сітчасті небулайзери (mesh-небулайзери).....	50
5.5. Принципи небулайзерної терапії.....	54
6. Вибір інгаляційного пристрою.....	58
ДОДАТКИ.....	59
Додаток 1. Правила користування різними засобами доставки аерозольних препаратів.....	61
Додаток 2. Правила проведення інгаляцій.....	65
Додаток 3. Препарати, які використовуються для небулайзерної терапії 67	
Додаток 4. Технічні характеристики небулайзерів корпорації Omron, які представлені в Україні	71
ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ.....	88
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	94